

<http://alampasis.blogspot.gr>

SOS για όσους έχουν δάνεια στις Τράπεζες. Οι τροποποιήσεις των διατάξεων για την αναγκαστική εκτέλεση σύμφωνα με το τελευταίο σχέδιο τροποποιήσεων του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας

Σύμφωνα με το πρόσφατο σχέδιο τροποποιήσεων του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (ΚπολΔ), στο 8^ο βιβλίο το οποίο περιλαμβάνει τις διατάξεις για την αναγκαστική εκτέλεση έχουν επέλθει σημαντικές τροποποιήσεις με σκοπό κατά τους συντάκτες του να επιταχυνθεί η διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης, να καταστούν οι διαδικασίες ευέλικτες και να δοθεί η δυνατότητα στους δανειστές να ικανοποιήσουν τις απαιτήσεις τους.

Η διατύπωση της παραγράφου 2 του άρθρου 933 σύμφωνα με το τελευταίο σχέδιο τροποποιήσεων του ΚπολΔ έχει ως εξής: «**2. Η συζήτηση της ανακοπής προσδιορίζεται υποχρεωτικά μέσα σε εξήντα ημέρες από την κατάθεσή της και γίνεται με τη διαδικασία των άρθρων 686 επ.. Κατά της απόφασης που εκδίδεται δεν επιτρέπεται η άσκηση ένδικων μέσων...**».

Σύμφωνα με την κρατούσα στη θεωρία και τη νομολογία εκδοχή, η απαγόρευση με νόμο της ασκήσεως ενός ενδίκου μέσου κατά μιας κατηγορίας αποφάσεων ή βουλευμάτων δεν αντιστρατεύεται στη διάταξη του άρθρου 20 § 1 Συντ. 1975. (ΣτΕ 3442/1978.ΝοΒ 27 , Ολ ΑΠ 168/1984, ΝοΒ 32.536, όπου και αγορ. Φαφούτη, ΑΠ 594/1983, ΠοινΧρ ΛΓ 887, ΑΠ 131/1979, ΝοΒ 27.1095, ΑΠ 622/1981, Δ. 643, ΣτΕ 3442/1978, ΝοΒ 27. 624.- Ομοια, Κ. Κεραμεύς, ό. § 5, σ. 20, § 33, σ. 139, Π. Δαγτόγλου, Γενικό Διοικητικό δίκαιο, τ. γ/1, 1981, σ. 43, Π. Γέσιου-Φαλτσή, Δ. 13.611, Α. Μπλατσιού, Δ. 13.653). Σύμφωνα με την εκδοχή αυτή είναι και η υπ` αριθ. 48/1982 απόφαση του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου, που δέχεται, ότι: "... το κατά μεν την πρώτην των ανωτέρω διατάξεων (δηλ. άρθρον 20 § 1

Συντ.) δικαίωμα παροχής εννόμου προστασίας δεν περιλαμβάνει και το δικαίωμα ασκήσεως ενδίκων μέσων...". Τέλος, σύμφωνη με την παραπάνω εκδοχή είναι και η παγία νομολογία του Γερμανικού Ομοσπ. Συνταγματικού Δικαστηρίου, κατά την ερμηνεία του άρθρου 19, IV γερμ. Συντ. που ήταν και πηγή του αντίστοιχου άρθρου 20 § 1 του δικού μας Συντ. 1975 (BVerfGE 4, 74, 4, 387, 6, 7, 8, 174 11, 233 40, 272, 41, 23, 41,323 44,302 45,363 49,329 54,143), όπως και η κρατούσα εκεί εκδοχή (Duric, στο Maunz-Duric-Herzog, Kommentar zum Grund-Gesetz, τ. 2, 1983, άρθρο 19W, αριθ. 45, 46).

Υπέρ της αντίθετης εκδοχής, δηλαδή της αντισυνταγματικότητας του νόμου που απαγορεύει την άσκηση ενός ενδίκου μέσου, βλ. Κ. Μπέη, Δ. 13.646, Δ. 12.643, Γνωμοδ. Γ.Α. Μαγκάκη-Κ.Μπέη, Δ. 11.322, Ν. Κλαμαρή, Δ. 13.621, P. Gilles, Rechts-Mittel im Zivilprozess, 1972, σ. 3 επ. (και η από 17.10.1984 διάλεξή του στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, αδημοσίευτη ακόμα στο νομικό τύπο, και οι παραπέρα σ` αυτή παραπομπές). Η ως άνω άποψη αντιμετωπίζει την κριτική έγκριτων νομικών επιστημόνων, που με αφετηρία το σκεπτικό ότι σε καμία Συνταγματική διάταξη δεν προβλέπεται ρητά το δικαίωμα άσκησης ενδίκων μέσων δεν σημαίνει ταυτόχρονα ότι τα ένδικα μέσα δεν κατοχυρώνονται από το Σύνταγμα. Τα κυριότερα επιχειρήματα υπέρ αυτής της θέσης έχουν ως ακολούθως:

α) Το άρθρο 20 παρ 1 του Ελληνικού Συντάγματος με το να κατοχυρώνει πέρα από το δημόσιο δικαίωμα για δικαστική ακρόαση και το επιπρόσθετο δικαίωμα για δικαστική προστασία, καθιερώνει και αντίστοιχη υποχρέωση των δικαστηρίων, ως οργάνων του κράτους να εκδίδουν ορθές αποφάσεις. Αν η εκδιδόμενη δικαστική απόφαση είναι λαθεμένη, τότε προσβάλλεται το δημόσιο δικαίωμα του ηττημένου διάδικου για παροχή δικαστικής προστασίας. Έχει λοιπόν ο ηττημένος διάδικος κατοχυρωμένο δικαίωμα για εναντίωση του στη λαθεμένη δικαστική απόφαση και επιδίωξη δικαστικής προστασίας έναντι αυτής (Διαλεκτική Δικονομικού Δικαίου- Τα συνταγματικά θεμέλια Δικαστικής Προστασίας. Εκδόσεις ΕΥΝΟΜΙΑ-VERLAG Αθήνα 1998, σελ. 562).

β) Από καμία διάταξη του Συντάγματος δεν προκύπτει άμεσα ότι η άσκηση ενδίκων μέσων δεν κατοχυρώνεται αντιθέτως η συνταγματική θεμελίωση

είναι δυνατόν να συνάγεται από επί μέρους συνταγματικές διατάξεις. Ειδικότερα, το Ελληνικό Σύνταγμα προβλέπει και ρυθμίζει: i) την κατάταξη των τακτικών δικαστών σε διαφορετικούς βαθμούς δικαιοδοσίας (πρωτοδίκες, εφέτες και αρεοπαγίτες- Σ86 παρ. 1, 87 παρ. 3, 88 παρ.5,6,7, 90 παρ.2, 91 παρ. 1,2 99 παρ. 1) και ii) την προσβολή των εκδιδόμενων αποφάσεων γενικώς με ένδικα μέσα (Σ 97 αρ. 1, 98 παρ. 1) και ειδικότερα με έφεση (Σ 14 παρ.4, 96 παρ. 2 εδ. Β).

Συνεπώς, από την πρόβλεψη λειτουργίας εφετείων και αναιρετικών δικαστηρίων συνάγεται και το αντίστοιχο δικαίωμα προσφυγής σε αυτά για την διόρθωση λαθεμένης απόφασης. Επιπλέον δεν είναι λογικό να προβλέπεται το ένδικο μέσο της έφεσης για αστυνομικές παραβάσεις που τιμωρούνται με πρόστιμο, καθώς και για πταίσματα ή ιδιωτικές διαφορές αναφορικά με τους αγρούς (Σ 96 παρ. 2) και όχι όμως για όλες τις άλλες διαφορές ή υποθέσεις (Διαλεκτική Δικονομικού Δικαίου- Τα συνταγματικά θεμέλια Δικαστικής Προστασίας. Εκδόσεις ΕΥΝΟΜΙΑ-VERLAG Αθήνα 1998, σελ. 564).

δ) Ότι παραβιάζεται η αρχή περί του κράτους δικαίου και η αρχή της δίκαιης δίκης, η οποία κατοχυρώνεται με το άρθρο 6 της ΕΣΔΑ, (παν πρόσωπο έχει δικαίωμα όπως η υποθεσις του δικασθη δικάως) διότι δεν είναι δυνατή να χαρακτηριστεί ως δίκαιη η οριστική εκδίκαση που γίνεται σε πρώτο και τελευταίο βαθμό χωρίς τη δυνατότητα διόρθωσης ενδεχομένων λαθών με ένδικα μέσα.

ε) Ότι το άρθρο 2 του έβδομου πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ που προβλέπει ότι κάθε πρόσωπο που καταδικάστηκε για αξιόποινη πράξη από δικαστήριο, έχει το δικαίωμα της επανεξέτασης από ανώτερο δικαστήριο της απόφασης με την οποία κηρύχθηκε ένοχος ή της απόφασης με την οποία του επιβλήθηκε ποινή, συμπεριλαμβάνει στο περιεχόμενο του δικαιώματος της δικαστικής προστασίας και την άσκηση των ενδίκων μέσων και δύναται να εφαρμοστεί αναλογικά επί των πολιτικών και διοικητικών δικών.

Περαιτέρω, με την υπ' αριθμ. 3/2014 απόφαση της Ολομέλειας των Δικαστών του Πρωτοδικείου Αθηνών που συγκλήθηκε για να συζητήσει για

το παραπάνω σχέδιο τροποποιήσεων του ΚπολΔ, αυτούσιο απόσπασμα της όποιας παρατίθεται στη συνέχεια, διατυπώνονται σοβαρές επιφυλάξεις για το περιεχόμενο της διάταξης της παραγράφου 2 του άρθρου 933 και ειδικότερα, για την ακολουθούμενη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων με την οποία εκδικάζονται πλέον (αποκλειστικά) οι εν λόγω ανακοπές καθώς και για τη στέρηση της δυνατότητας άσκησης ενδίκων μέσων που, σύμφωνα με την απόφαση, έρχονται σε αντίθεση με το άρθρο 20, 87 παρ. 1 αλλά και 93 παρ. 3 (το οποίο προβλέπει ειδική και εμπεριστατωμένη αιτιολογία) του Συντάγματος. Ακολουθεί αυτούσιο το κείμενο της υπ' αριθμ. 3/2014 απόφασης της Ολομέλειας των Δικαστών του Πρωτοδικείου Αθηνών για την προτεινόμενη τροποποίηση της παραγράφου 2 του άρθρου 933 ΚπολΔ.

«Άσες οι ανακοπές οι οποίες περιλαμβάνονται στις διατάξεις της αναγκαστικής εκτέλεσης εκδικάζονται πλέον αποκλειστικά με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, ούτως ώστε να συντημηθεί ο αναγκαίος για την έκδοση της απόφασης χρόνος να επιταχυνθεί και να είναι πλέον αποτελεσματική η επίλυση της διαφοράς, να περιοριστεί το κόστος προς όφελος του πολίτη. Στόχος είναι οι διαδικασίες να καταστούν ευέλικτες και να δοθεί η δυνατότητα στους δανειστές να ικανοποιήσουν τις απαιτήσεις τους. Ένδικα μέσα δεν επιτρέπονται με την εξαίρεση όταν ο εκτελεστός τίτλος είναι συμβολαιογραφικό έγγραφο όπου εκεί λόγω του ότι δεν έχει δοθεί βήμα δικαστικής ακρόασης προβλέπεται η άσκηση ανακοπής ερημοδικίας και έφεσης. Όσον αναγκαία είναι όμως η επιτάχυνση της επίλυσης της διαφοράς εξίσου αναγκαία είναι η κατοχύρωση χωρίς εκπτώσεις, των δικαιωμάτων όλων των εμπλεκόμενων σε αυτήν. Με άλλα λόγια, ενώ για την επιδίκαση της απαίτησης του δανειστή, ο νομοθέτης έχει φροντίσει ώστε να τηρηθεί η προσήκουσα διαδικασία, τόσο σε πρώτο όσο και σε δεύτερο βαθμό, για το σημαντικότερο στάδιο της εκτελεστικής διαδικασίας, ήτοι την ικανοποίηση της απαίτησής του από το πλειστηρίασμα, για την τελεσίδικη επιδίκαση της οποίας έχει προηγηθεί πολύχρονος και πολυδάπανος δικαστικός αγώνας, αρκείται στην πιθανολόγηση, δίχως δυνατότητα δευτεροβάθμιας κρίσης. Η διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων ως γνωστό προβλέπει πιθανολόγηση και λόγω της απουσίας του

γραμματέα δεν τηρούνται πρακτικά ενώ σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, τα ασφαλιστικά μέτρα πρέπει να έχουν συνοπτική αιτιολογία. Περαιτέρω στο δικαιοϊκό μας σύστημα τα ασφαλιστικά μέτρα συναντώνται μόνο σε παρεμπόμποντα διαδικαστικά θέματα καθώς στα ασφαλιστικά μέτρα των άρθρων 686 επ. ΚΠολΔ με στόχο την εξασφάλιση του δικαιώματος ή την κάλυψη μίας επείγουσας ανάγκης μέχρις ότου επέλθει η οριστική επίλυση της διαφοράς. Πως λοιπόν είναι δυνατόν να μειωθεί το αποδεικτικό μέτρο, με τη θέσπιση πιθανολόγησης στην εκδίκαση των ανακοπών χωρίς τις εγγυήσεις της πλήρους διερεύνησης και απόδειξης των ισχυρισμών βάσει απλής πιθανολόγησης χωρίς τη δυνατότητα προσφυγής σε ανώτερο δικαστήριο και κυρίως χωρίς την ενοποιητική και για αυτό κατευθυντήρια νομολογία του Αρείου Πάγου όταν εκεί θα έχουμε οριστική και μάλιστα αμετάκλητη επίλυση της διαφοράς? Επίσης παρατηρείται το εξής παράδοξο από την πλευρά του νομοθέτη: Διατηρείται σε ισχύ η διάταξη του 938 ΚΠολΔ που προβλέπει ξεχωριστή διαδικασία για την αναστολή της εκτελεστικής διαδικασίας με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Εφόσον όμως η ανακοπή του αρ. 933 ΚΠολΔ δικάζεται με τα αρ. 686 επ. θα μπορούσε στα πλαίσια αυτά να χορηγηθεί προσωρινή διαταγή αναστολής της εκτέλεσης μέχρι την εκδίκαση των ασφαλιστικών μέτρων, και να καταργηθεί η παράλληλη αναστολή του 938 ΚΠολΔ και να αποφευχθεί η διπλή επιβάρυνση με δικαστικά έξοδα για την ανακοπή με την ίδια διαδικασία τόσο του αρ. 933 όσο και του αρ. 938. Τα παραπάνω σε συνδυασμό με τη στέρηση της δυνατότητας άσκησης ενδίκων μέσων έρχονται σε αντίθεση με το άρθρο 20, 87 παρ. 1 αλλά και 93 παρ. 3 (το οποίο προβλέπει ειδική και εμπεριστατωμένη αιτιολογία) του Συντάγματος και προς τούτο εφόσον προκριθεί η διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων ως η ενδεδειγμένη για την εκδίκαση των ανακοπών θα έπρεπε κατ'εξαίρεση να προβλέπεται και η άσκηση του ένδικου μέσου της έφεσης». (ολόκληρο το κείμενο της απόφασης [εδώ](#))

Στο ίδιο πνεύμα και η υπ' αριθμ. 11/2014 απόφαση της Διοικητικής Ολομέλειας του Αρείου Πάγου, η οποία συγκλήθηκε προκειμένου τα μέλη της να ανταλλάξουν απόψεις επί του σχεδίου για την τροποποίηση του Κώδικα

Πολιτικής Δικονομίας. Ακολουθεί αυτούσιο το κείμενο της υπ' αριθμ. 11/2014 απόφασης της Διοικητικής Ολομέλειας του Αρείου Πάγου για την προτεινόμενη τροποποίηση της παραγράφου 2 του άρθρου 933 ΚπολΔ. «Στο δίκαιο της εκτελέσεως επέρχονται οι αμέσως παρακάτω σημειούμενες κατά περίπτωση και αξιόλογες για να αναφερθούν τροποποιήσεις: Με το άρθρο 933 ορίζεται επιπρόσθετα (1) ..., (2)...., (3) ότι η συζήτηση της ανακοπής προσδιορίζεται υποχρεωτικά εντός (60) ημερών από την κατάθεσή της και γίνεται με την διαδικασία των άρθρων 686 επ. (4) κατά της απόφασης δεν επιτρέπεται η άσκηση ενδίκων μέσων, με εξαίρεση μόνο την περίπτωση της ανακοπής ερημοδικίας και της εφέσεως κατά της απόφασης, η οποία εκδόθηκε επί ανακοπής κατά της απαίτησης που στηρίζεται σε συμβολαιογραφικό έγγραφο. Ορθώς επιδιώκεται με τις ρυθμίσεις αυτές η ταχεία περάτωση των δικών που αφορούν την εγκυρότητα των πράξεων της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτελέσεως, **πλην όμως ο αποκλεισμός των ενδίκων μέσων κατά των αποφάσεων που εκδίδονται επί ανακοπής κατά της εκτελέσεως δεν δικαιολογούνται**». (ολόκληρο το κείμενο της απόφασης [εδώ](#))

Τούτων δοθέντων, οι σχεδιαζόμενες τροποποιήσεις των διατάξεων του ΚπολΔ που προβλέπουν την εκδίκαση των ανακοπών που περιλαμβάνονται στις διατάξεις της αναγκαστικής εκτέλεσης με τη διαδικασία αποκλειστικά των ασφαλιστικών μέτρων, η οποία προβλέπει πιθανολόγηση και δεν περιέχει διάγνωση του αμφισβητούμενου ουσιαστικού δικαιώματος και λόγω της απουσίας του γραμματέα δεν τηρούνται πρακτικά ενώ σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, τα ασφαλιστικά μέτρα πρέπει να έχουν συνοπτική αιτιολογία [[16 § 2 Ν. 4055/2012 - ΚΠολΔ 691 § 5, Νόμος για τη Δίκαιη Δίκη, Αναιτιολόγητη η απόφαση των ασφαλιστικών μέτρων](#)], είναι φανερό ότι έρχονται σε ευθεία αντίθεση με το άρθρο 20, 87 παρ. 1 αλλά και 93 παρ. 3 (το οποίο προβλέπει ειδική και εμπεριστατωμένη αιτιολογία της απόφασης), αλλά και με τη διάταξη του άρθρου 6 παρ.1 εδ.α της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ), η οποία κυρώθηκε για πρώτη φορά από την Ελλάδα με το Ν. 2329/1953 και εκ νέου με το Ν.Δ. 53/1974 και αποτελεί, κατά το άρθρο 28 του Συντάγματος, αναπόσπαστο μέρος του εσωτερικού Ελληνικού Δικαίου και υπερισχύει από

κάθε άλλη αντίθετη διάταξη εσωτερικού νόμου, κατά το άρθρο 28 παρ.1 του Συντάγματος.

Περαιτέρω, το Σύνταγμα δεν παρέχει την εξουσία στον νομοθέτη να καταργήσει γενικά και αυθαίρετα τα ένδικα μέσα και συνεπώς και την έφεση. Η εξουσία του αυτή περιορίζεται «επί ορισμένου κύκλου διαφορών» (ΣτΕ 3442/1978.NoB 27). Η κατάργηση του ενδίκου μέσου της έφεσης στις ανακοπές οι οποίες περιλαμβάνονται στις διατάξεις της αναγκαστικής εκτέλεσης, οι οποίες εκδικάζονται αποκλειστικά με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, αποτελεί ουσιαστικά περιορισμό του δικαιώματος δικαστικής προστασίας, δεδομένου ότι ο εν λόγω περιορισμός δεν συνάπτεται με τους σκοπούς της δίκης και δεν δικαιολογείται από λόγους δημοσίου ή κοινωνικού συμφέροντος και άρα δεν συνάδει με τις αρχές του κράτους δικαίου, της δίκαιης δίκης, της ισότητας, της αναλογικότητας και του σεβασμού της περιουσίας που κατοχυρώνεται στο άρθρο 1 του Πρώτου Προσθέτου Πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών (Ε.Σ.Δ.Α.), στην έννοια της οποίας (περιουσίας) περιλαμβάνονται τα εμπράγματα δικαιώματα και όλα τα δικαιώματα «περιουσιακής φύσεως» όπως τα κεκτημένα «οικονομικά συμφέροντα» που διακυβεύονται στις δίκες των ανακοπών οι οποίες περιλαμβάνονται στις διατάξεις της αναγκαστικής εκτέλεσης, με αποτέλεσμα να καταλύεται η αποτελεσματική άσκηση δικαστικής προστασίας που παρέχεται με τη δυνατότητα εκδίκασης της υποθέσεως, σε δεύτερο βαθμό, από ανώτερο από το δικάσαν δικαστήριο, το οποίο παρέχει αυξημένες εγγυήσεις για την προστασία του διαδίκου.

Με την προτεινόμενη διαδικασία στις δίκες των ανακοπών κατά το στάδιο της εκτέλεσης, όπου διακυβεύονται δικαιώματα «περιουσιακής φύσεως» σχετικά με το συνταγματικώς κατοχυρωμένο δικαίωμα στην κατοικία, παραβιάζεται κατάφορα η αρχή περί του κράτους δικαίου και η αρχή της δίκαιης δίκης, η οποία κατοχυρώνεται με το άρθρο 6 της ΕΣΔΑ, (παν πρόσωπο έχει δικαίωμα όπως η υποθεση του δικασθη δίκαιως) διότι δεν είναι δυνατόν να χαρακτηριστεί ως δίκαιη η οριστική εκδίκαση που γίνεται

σε πρώτο και τελευταίο βαθμό χωρίς τη δυνατότητα διόρθωσης ενδεχομένων λαθών με ένδικα μέσα και μάλιστα με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων (!!!) η οποία προβλέπει πιθανολόγηση και δεν περιέχει διάγνωση του αμφισβητούμενου ουσιαστικού δικαιώματος, πόσω μάλλον όταν με τις ισχύουσες διατάξεις, οι αποφάσεις των ασφαλιστικών μέτρων έχουν συνοπτική μόνο αιτιολογία (στα όρια του αναιτιολόγητου...).

Σε κατακλείδα, ούτε ηθικό ούτε νόμιμο είναι να προβλέπεται το ένδικο μέσο της έφεσης για αστυνομικές παραβάσεις που τιμωρούνται με πρόστιμο, καθώς και για πταίσματα ή ιδιωτικές διαφορές αναφορικά με τους αγρούς (Σ 96 παρ. 2) ή για ασφαλιστικά μέτρα νομής και να μην προβλέπεται για τις δίκες των ανακοπών, στο ύστατο μάλιστα στάδιο, της αναγκαστικής εκτέλεσης, όπου διακυβεύονται δικαιώματα «περιουσιακής φύσεως» σχετικά με το συνταγματικώς κατοχυρωμένο δικαίωμα στην κατοικία...

Ερωτάται αν η αρχή της άρσης της εδω σύγκρουσης κατά το άρθρο 25 § 1 εδ. Β΄ Σ, ήτοι της σύγκρουσης δικαιωμάτων «περιουσιακής φύσεως» σχετικά με το συνταγματικώς κατοχυρωμένο δικαίωμα στην κατοικία και του «δικαιώματος» «να δοθεί η δυνατότητα στους δανειστές να ικανοποιήσουν τις απαιτήσεις τους με διαδικασίες ΕΞΠΡΕΣ (!!!)» αν επιτυγχάνεται με τη στάθμιση εκ μέρους του κρατικού οργάνου των συγκρουόμενων συμφερόντων και την επιλογή του επικρατέστερου στη συγκεκριμένη περίπτωση...